

HANNEKE SCHREEF BOEK OVER HAAR DRAMATISCHE JEUGD

'ELK FOUTJE KON GEVOLGEN HEBBEN'

Hanneke Gusing (70) was dochter van een alleenstaande moeder, die in de jaren vijftig huishoudster-met-kind was in verschillende gezinnen. Ze beleefde een dramatische jeugd, waarover ze het boek 'Kind geen bezwaar' schreef.

Hanneke blikt terug op een jeugd vol omzwervingen: een moeder die met haar het land in trok op zoek naar werk, een vader die er niet was, een gewelddadig pleeggezin. Over die tijd schreef Hanneke de afgelopen jaren zestig openhartige en soms aangrijpende verhalen. Die zijn nu gebundeld tot één verhaal in haar boek 'Kind geen bezwaar', dat uitkwam op haar zeventigste verjaardag. Hannekes ouders waren slechts kort bij elkaar: "Mijn moeder besloot uiteindelijk weg te gaan. Maar als je in de jaren vijftig gescheiden was en je had geen opleiding, dan kon je niet veel. Ze werd dus huishoudster bij mensen thuis, had ze meteen kost en inwoning. We kwamen als eerste bij de oude boer Pake in Friesland terecht. Ik was toen pas twee jaar." Het werk was steeds maar tijdelijk en Hanneke en haar moeder verhuisden regelmatig naar andere adressen. De lijst van scholen waar Hanneke steeds opnieuw moest beginnen werd dan ook alsmar langer. "Mijn moeder was zwaar gelovig en zat bij de Evangelische Broedergemeente. Ze keek altijd in het evangelische blaadje of er een huishoudster werd gevraagd, met als toevoeging 'Kind geen bezwaar'.

Aanvankelijk ging dat allemaal wel. Ik woonde eigenlijk altijd tussen oudere mensen, luisterde graag naar hun verhalen. Het werd ingewikkeld toen mijn moeder op mijn vijfde voor het eerst ziek werd. Ze bleek een hersentumor te hebben, uiteindelijk is ze daaraan op haar 46ste overleden. Als mijn moeder ziek was en niet kon werken, moest ik naar een pleeggezin of tehuis."

MISBRUIKT EN MISHANDELD

De periodes dat Hanneke uit huis werd geplaatst, horen tot de meest duistere uit haar leven. In één van de families werd ze als zesjarig meisje misbruikt door de achttienjarige pleegbroer. "Ik heb me daarover jarenlang schuldig gevoeld en heb negen jaar gezwegen. Dat had mijn pleegbroer er ingestampt. Bovendien was de moeder wreed en gewelddadig. Ze liet me soms urenlang knielen op een harde vloer. De vader van het gezin was wél lief en hij heeft uiteindelijk een brief aan mijn vader geschreven. Toen kwam ook het misbruik uit en hebben ze me weggehaald. Maar in het kindertehuis waar ik geplaatst werd, was het niet veel beter, ook daar werd geweld gebruikt. Ik vraag me nog altijd

af of mijn ouders van dit alles geweten hebben. Als kind heb ik me voortdurend moeten aanpassen. Mijn leven was onveilig. Mijn moeder kon door haar hersentumor onvoorspelbaar reageren. Ze zou ook aan godsdienstwaanzen hebben geleden. Maar we zongen ook samen gezellig liedjes van Johannes de Heer. Ik was over-aangepast, want als ik iets fout deed, kon dat gevolgen hebben. Nu ik zeventig ben, merk ik dat ik nog altijd bang ben dingen fout te doen. Dat ben ik nu pas aan het afleren."

EINDELIJK EEN VEILIGE PLEK

Na het overlijden van haar moeder kwam ze als tiener in een meisjeshuis terecht in Amsterdam. "Daar voelde ik me wél veilig. De directrice heeft me leren praten en stimuleerde ook het leren met hulp van een orthopedagoog. Daar ben ik haar voor eeuwig

Tekst: SUZANNA TIMMER
Foto's: ROLAND J. REINDERS, ARCHIEF

dankbaar voor." Hanneke komt in de 'wilde' jaren zeventig tijdens haar studententijd haar eerste man tegen. "Ik dacht meteen: die is goed voor mij, een rustige en evenwichtige man." Ze trouwden, kregen een zoon, maar helaas strandde het huwelijk na lange tijd. Nu heeft ze weer een partner. "Dit zijn voor mij de gezegende jaren na een leven met veel ups en downs."

'ALS KIND HEB IK ME VOORTDUREND MOETEN AANPASSEN, MIJN LEVEN WAS ONVEILIG'

GEDACHTEN OP PAPIER

Schrijven en lezen zijn altijd Hannekes veilige bakens geweest. Ze zat in het meisjeshuis al in de redactie van de tehuiskrant, maar heeft echt leren schrijven toen ze als dertigjarige in de pleegzorg ging werken en daarna in het welzijnswerk en de daklozenzorg. Eerder had ze een studie in de sociale richting gedaan. De pleegzorg gaf het tijdschrift 'Mobiel'

uit en daarin publiceerde ze columns. "In het eerste deel van die columns zit nog veel pijn. Ik kwam er toen achter dat ik nog steeds heel wat te verwerken had. Schrijven bleek een bevrijding. Dat ik iets op papier kon zetten én dat andere mensen er ook nog iets aan hadden, vond ik een wonderlijke ervaring." Met 'Kind geen bezwaar' geeft Hanneke in feite een stem aan alle kinderen met een onveilige jeugd. Maar vooral ook wil ze hoop geven. "Wat je ook hebt meegemaakt, je kunt er overheen komen en je zegeningen tellen." ■

Kind geen bezwaar - Hanneke Gusing,
Uitgeverij Anderszins, ISBN 9789492994677

REAGEREN OP DIT ARTIKEL?

redactie@maxmagazine.nl of Postbus 277 - 1200 AG Hilversum

Achter deze onschuldige kinderfoto's zat een jeugd vol leed en agressie.

